

STAVANGER KOMMUNE

Oppvekst og levekår

Oppvekst

Postadr.: Postboks 8001, 4068 Stavanger

Besøksadr.: Ny Olavskleiv 6

Telefon: 51508500. Faks: 51508555

E-post: postmottak.oppvekst@stavanger.kommune.no

www.stavanger.kommune.no

Org.nr. NO 964 965 226

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep

0032 OSLO

DERES REFERANSE

VÅR REFERANSE
GZE-10/10136

ARKIVNR.
A00 &13

JOURNALNR.
62043/10

DATO
01.11.2010

HØRINGSUTTALELSE NOU 2010:7, MANGFOLD OG MESTRING

Innledning

Stavanger kommune viser til høringsbrev fra Kunnskapsdepartementet datert 21.06.2010 om NOU 2010:7 *Mangfold og mestring – flerspråklige barn, unge og voksne i opplæringssystemet*. Høringen ble behandlet i Kommunalstyret for oppvekst 20.10.2010. Stavanger kommune sender høringen til Kunnskapsdepartementet med forbehold om eventuelle endringer da saken skal til behandling i Formannskapet den 04. november 2010.

Kapittel 1-4

Stavanger kommune støtter de generelle vurderingene i kapitlene 1-4.

Kapittel 5: Den språklige situasjonen

Stavanger kommune støtter forslaget om at morsmål bør gis en større plass i skolen, særlig gjennom en økt bruk av tospråklig fagopplæring.

Kapittel 6: Opplæringssektoren – styring, økonomi og organisering

Utvalget har vurdert og forslått at det er behov for ytterligere finansiering for kommuner og fylkeskommuner knyttet til opplæring av miniortetsspråklige barn, unge og voksne.

Stavanger kommune støtter hele utvalgets forslag.

Kapittel 7: Barnehage og andre tilbud i førskolealder, 20 timer gratistid

Faglig sett kan det være gode grunner for at det innføres gratis tid tilsvarende 20 timer i uken for alle barn i barnehage.

Stavanger kommune støtter forslaget men om dette forutsetter at kommunene får full økonomisk kompensasjon.

Utfasing av kontantstøtten

Stavanger kommune går i mot at kontantstøtten utfases. Valgfrihet og løsningen tilpasset den enkelte familie er viktig i et samfunn som ofte opplever tidspress, og at de tilbud en ønsker for barna ikke kan fremskaffes av det offentlige.”

Barnehagens personale

Med hensyn til forslaget om at det innføres en mer ambisiøs pedagognorm i barnehagen, ønsker Stavanger kommune en utredning om økonomiske konsekvenser for forslaget – f eks vurdering av behovet for en økning av statsstøtten. En må også se om en i denne normen bør vurdere om det er tjenlig for kvaliteten med de ulike utdanninger i tillegg til førskolelærere – som spesialpedagoger og barnevernpedagoger.

Ellers støtter Stavanger kommune utvalgets forslag.

Ekstra pedagoger

Utvalgets flertall foreslår at følgende formulering inntas i barnehagelovens § 2:

Barnehagen skal arbeide aktivt med å fremme alle barns norskspråklige kompetanse.

Barnehagen skal også støtte barn med annet morsmål enn norsk i bruk av sit morsmål

Det er viktig at bevisstheten om språk er en del av det allmenn pedagogiske barnehagetilbudet, og at barnehagepersonalet jobber målrettet med de språkmulighetene som ligger i de dagligdagse situasjonene i barnets naturlige miljø. Barnehagen skal ha systematiske tiltak for tospråklige barn.

Stavanger kommune støtter flertallets forslag.

Bruk av tospråklig personale

Stavanger kommune mener at en vellykket tilpasning til et nytt samfunn og derigjennom integrering oppnås lettere hvis barnet og familien får starte i et barnehagemiljø hvor de møter ansatte med høy kompetanse og erfaring på å ta imot denne målgruppen.

Stavanger kommune støtter utvalgets forslag.

Tilskudd til tiltak for å bedre språkforståelsen hos minoritetsspråklige barn i førskolealder

Stavanger kommune fikk det samme økonomiske tilskuddet i 2010 som i 2005. Antall minoritetsspråklige barn i barnehagene har i samme periode økt fra 429 til nesten det dobbelte. Stavanger kommune vil støtte utvalgets forslag anser at tilskuddsposten bør økes.

Stavanger kommune støtter ellers utvalgets forslag.

Foreldresamarbeid

Stavanger kommune ser dette som et meget viktig verktøy for å styrke relasjonskompetansen både hos foreldre og ansatte i barnehager. Det er føringer fra bl.a. Barne og likestillings - og inkluderingsdepartementet om at kommunene i samarbeid med Bufetat skal gi tilbud om foreldreveiledning og bruke ICDP som metode. Det følger imidlertid ingen statlige midler med denne satsingen.

Stavanger kommune vil derfor foreslå at Barne og likestillings - og inkluderingsdepartementet og Kunnskapsdepartementet i den videre planlegging ser på de økonomiske utfordringene dette medfører for kommunene. Ellers støtter Stavanger kommune utvalgets forslag.

Nyankomne barn

Stavanger kommune støtter utvalgets forslag men mener at det bør være opptil den enkelte kommune å finne lokale tilpasninger på grunnlag av sine erfaringer. Stavanger kommune støtter imidlertid at innføringstilbudet bør ha et tett samarbeid med en ordinær barnehage.

Utvalget foreslår at tilskuddet til nyankomne flyktningers barn utvides til 20 timer pr uke. Stavanger kommune gir tilbud om 100 % plass i barnehagen for nyankomne flyktninger. De fleste av barnas foreldre deltar i Introduksjonsprogrammet som skal tilsvare en full arbeidsdag. Stavanger kommune stiller derfor spørsmål ved forlaget om at tilskuddet kun skal utvides til 20 timer pr uke.

Stavanger kommune støtter ellers utvalgets forslag.

Kapittel 8: Minoritetsspråklige elever i grunnskolen

Stavanger kommune mener at det bør være mulig å organisere undervisningen i grupper basert på behov for grunnleggende norsk også i andre fag. Det bør derfor absolutt gjøres endringer i dagens regelverk slik at det blir i tråd med loven å ha permanente innføringsklasser i en periode, det vil si at en klasse kan settes sammen etter ferdighetsnivå i norsk, og at dette kriteriet brukes som grunnlag også for arbeid i læreplanverkets øvrige fag. Stavanger kommune støtter altså utvalgets forslag om at vedtak etter § 2.8 i Opplæringsloven danner grunnlag for å tilpasse plan- og timefordeling til elevens behov.

Når det gjelder bruk av *Læreplan i grunnleggende norsk*, støtter Stavanger kommune mindretallet som mener at bruk av læreplanen bør være obligatorisk dersom eleven har et vedtak etter § 2.8 i Opplæringsloven.

Kapittel 11: Opplæring spesielt for voksne etter opplæringsloven

Stavanger kommunes standpunkt på dette er at den etablerte grunnskolen for voksne med norskopplæring, vil det være viktig og er en ordning som er ønskelig å fortsette med.

Kapittel 12: Introduksjonsordning og opplæring i norsk og samfunnskunnskap

Stavanger kommune mener at det bør vurderes å utarbeide alternative kvalifiseringsmåter for minoritetsspråklige voksne som kommer til Norge uten utdanning. For denne gruppen vil veien til en utdanning via det ordinære utdanningssystemet være uforholdsmessig lang, og de vil som oftest ikke klare å fullføre et slikt løp. Ved å innføre alternative kvalifiseringsmåter kan det norske samfunnet ivareta behovet som samfunnet har for den arbeidskraften denne gruppen innvandrere representerer.

Stavanger kommune støtter forslaget om å utvide Introduksjonsprogrammet.

Kapittel 16: Minoritetsspråklige og spesialundervisning

I Stavanger kommune er PPT svært oppmerksomme på det potensielle tolkningsgrunnlaget som ligger i § 5.1 retten til spesialundervisning etter opplæringsloven og har i flere år hatt en tydelig politikk i forhold til hvordan denne paragrafen skal forstås i kommunen: At en elev ikke klarer å følge undervisningen på grunn av manglende norskferdigheter, er ikke synonymt med at eleven har lærevansker.

Stavanger kommune støtter utvalgets forslag.

Kapittel 19: Læringsmiljø

I Stavanger kommune har man i flere år hatt en ordning der barn i 1.- 4. klasse på innføringsskolen får tilbud om 100 % SFO-plass for 60 % pris. Dette har vært vellykket, og er et viktig virkemiddel i integreringen av det enkelte barn på barnets nærscole. For å gjøre det enkelt for barnet og barnets foresatte, kjører skolebussen til SFO-en etter skoletid i stedet for hjem, og de foresatte henter barnet på SFO-en når de ønsker det.

Stavanger kommune støtter utvalgets vurderinger, og vil særlig understreke betydningen av et gratis SFO-tilbud for en del elever innenfor gruppen minoritetsspråklige elever.

Kapittel 20: Kompetanse

Stavanger kommune opplever at det er tidkrevende for en lærer å utvikle de pedagogiske strategiene som kreves for å møte de minoritetsspråklige barna på en best mulig måte. Praxis er viktig. Det er nødvendig å ha lærere som har en spisskompetanse innenfor dette området. Stavanger kommune er enig med utvalget som mener at det er viktig å styrke kompetanse om minoritetsspråklige elevers utfordringer i alle ledd. Det er viktig at lærere og andre som arbeider med minoritetsspråklige barn og deres foreldre, kan nok om fagområdet til å møte barna og foreldrene med respekt og optimisme.

Stavanger kommune støtter utvalgets forslag.

Kapittel 21: Økonomiske og administrative konsekvenser

Stavanger kommune mener at flere av utvalgets forslag gir signaler om et høyt ambisjonsnivå. Stavanger kommune er enig med utvalget i at flere av forslagene vil kunne medføre økte utgifter for kommunal sektor på noe sikt. En del av disse forslagene og intensjonene bak disse kan ikke ivaretas innenfor kommunesektorens eksisterende ramme. Stavanger kommune forutsetter at det gis full kompensasjon for ev. merkostnader for kommunene.

Oppsummering av NOU 2010:7

Østbergutvalgets utredning NOU 2010:7 *Mangfold og mestring* er den foreløpig siste i en rekke NOU-er som tar for seg tilbudet til minoritetsspråklige elever, førskolebarn eller voksne. For denne utredningen har imidlertid mandatet vært å se hele feltet under ett, noe som er en styrke for konsistens og sammenhengforståelse. Utredningen bærer preg av en grundig gjennomgang av hva som er praksis på feltets ulike lærings- og opplæringsarenaer og interessante refleksjoner knyttet til forskning, både nasjonal og internasjonal, omkring andrespråklæring. Utredningen gjør spennende vurderinger i forhold til hvordan disse to kan knyttes nærmere sammen, slik at praksis i større grad kan utøves i henhold til hva forskningen viser er fornuftig og hensiktsmessig. Slik vi ser det, er det nettopp her et stort forbedringspotensiale i Norge i forhold til denne elevgruppen, og vi støtter derfor utvalgets vurderinger i forhold til dette: Tryggere overganger mellom skoleslagene, større bruk av tospråklig fagopplæring, endret læreplan i morsmål og en lengre periode med særskilt norskopplæring for elever i grunnskolen.

Med hilsen

Per Haarr
direktør

Eli Gundersen
skolesjef

Girum Zeleke
saksbehandler